

Naročnina: doma naskupni naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže.

„Poslano“ i med tekotom vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p. i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Naša gospodarska politika v preminočem leti.

Teški so današnji časi. Te strašne gospodarske stiske nešče pa nešče biti konec. Gospodarstveniki i politiki si belijo glave, da bi našli vzrok tem nevolam i je odpravili. Ne vidijo, ka je vzrok v njih samih, pa tudi v nas. Tej gospodarstveniki i politiki so odtujili vse javno življenje Bogi. Šteli so sami davati zakone življenji, križe so spometali iz šol i uradov. V gospodarskom življenji so postavili edino valavno merilo človeka, njegovo lakomnost po bogastvi. Tak dolgo, dokeč političarje i gospodarstveniki ne sprimejo nazaj Boga i njegove zapovedi, po šterih se mora ravnati politično i gospodarsko življenje, tak dolgo nemremo pričakivati rešitve te stiske. Dokeč bodo ljudje zavolo kem vekšega dobička delali takše reči, kak so n. pr. delali v Los Angelesi, gde so vlevali dnevno 200.000 litrov mleka v vodo, da so na Holandskom 100.000 svinj spoklali za izdelavanje žajfe, da v Braziliji mečejo na vagonne kave v morje, da so v Argentini vničili 500.000 kg. grozdja, na Holandskom 16.000 kg. paradajsa, 60.000 kg. graha, 30.000 kg. šalate itd. i vse to zavolo toga, ka bi obdržali visiko cenno tej pridelkov, dokeč bodo ljudje zavolo svojega dobička vničavali boži dar, medtem kda samo v Ameriki 10 milijon ljudi nema kaj jesti; dokeč se tej ljudje, šteli to delajo, nedo bojali Boga i njegove kaštige, tečas se tudi ta strašna stiska ne odpravi. Stisko so povzročili ljudje, šteli so se odtujili od Boga i njegovih zakonov i dokeč se ne povrnejo k Bogi, tečas se ne rešimo stiske.

Tudi našo državo je jako zadela stiska. Mi smo agrarna država i agrarna stiska je največša, ar kmet nemre odati svojih pridelkov po zmernej ceni i tak skoro nemre živeti. Istina je, naša vlada nemre odpraviti te stiske, ar smo odvisni od drugih držav, štere zavolo stiske nemrejo kupiti naših pridelkov. A s pametnov gospodarskov politikov lejko vlada omili to stisko. Zdajšnji vladci se je v tom ednom leti vladanja deloma to tudi posrečilo. Občutili smo že, da so cene živini bar malo poskočile, da je vsigdar več kúpcev za naše blago. Zdajšnja vlada je mela dostá težav, prle kak je malo vredila gospodarske razmere. Prvejši diktatorski režimi so naimre gospodarstvo ščista zavozili, ar so raj igrali strankarsko politiko, što je vekši Jugoslovan, kak pa ka bi se bi brigali za gospodarstvo. Zdajšnja vlada je pa začnola sklepati pametne pogodbe z drugimi državami. Kem več naimre druge države od nas kúpijo, tem vekše do cene našim pridelkom i tem ležej odamo. Vlada je obnovila i zboljšala pogodbe s sedmimi državami, s 5 pa se ešče pogaja.

Prvo trgovinsko pogodbo je zdajšnja vlada sklenola z Španijov. Italiji smo zavolo sankcij ne mogli odavati živine i lesa i zato je vlada iskala nove trge. Po toj novoj pogodbi se je zvišao naš uvoz v Španijo od 50 na 120 milj. Din. letno. To se pravi, ka Španija za 70 milj. Din. več kúpi od nas, kak prle. A državlanska bojna je onemogočila vsako trgovino z Španijov zaednok.

Drugo pogodbo je zdajšnja vlada sklenola z Grčijov. Po toj pogodbi je Grčija kúpila od nas več živine i polskih pridelkov. Tretja pogodba je bila sklenjena s Holandijov. Ta država nas je iskala, ar je potrebüvala zrnje. Naš uvoz zrnja v to državo je jako skočo. Štrta pogodba je bila sklenjena z Italijev. Zavolo sankcij, štere so bile uvedene proti Italiji zavolo boja z Abesinijov, je naš uvoz v Italijo ščista spadno. Po ukinitvi

Čuvajte se lažnih prorokov!

Cerkev i njene dogme.

Najbolše je, če vsakši mešter ostane pri svojoj meštiji. To smo že povedali, — pa tudi vsakši vučenjak pri svojoj stroki. — Ali rado se dogaja, da se nepozvani modrijani zaletavlejo ta, kama ne spadajo i teologizirajo, četüdi so ne nikdar niti vidili od blüzi teološke knige, ešče menje pa v njo pogledali. Veliki kamen spake i predmet zasmehavanja so njim cerkvene dogme ali verske istine.

Vnogi gospodje majo v svojem žepi zrelotno svedočanstvo, pa morebiti tudi vučiteljsko i profesorsko diplomu, ali v verskih stvarer pa menje znajo, kak edno dete iz lüdske šole, štero se dobro vči katekizem. Čüjte eden zgled kak velikoga „kozla je strelo“ vučeni profesor, ki celo šolske knige piše. Prof. J. Orožen med drugimi piše v svojoj *Zgodovini novoga veka za VIII. razred srednjih šol* (stran 80): „Poleg treh meniških zaobljub (molitev, delo, večno devišstvo) je moral vsak jezuit podati še četrt: neomejeno pokorščino svojim starešinam“. Kak smešno neznanje!

Deca v lüdskej šoli znajo, štere oblübe delajo redovniki, ar znajo odgovoriti na pitanje katekizma: Šteri so evangelski tanači? — Evangelski tanači so: radovolno *stromaštvo*, vsikdar *devišstvo*, radovolna *pokorščina* dühovnomi poglavari. (Glej Kat. Katekizem — Ljubljana 1930, str. 100.)

Kak je g. prof. Orožen pokazao pred javnostjov svoje versko neznanje, tak pokažejo vnogokrat tudi drugi profesorje (pa ne bomo tu navajali imen) svojo pristransko naobrazbo. Je čüda, če potom tudi naši dijaki i akademiki včasih pokažejo skrajno veliko neznanje v razlaganji verskih pitanj. Vnoge članke od vere ali so ne nikdar razmili, ali pa ščista krivo razmili.

V tom krivom mišljenji potom tej gospodje vdarjajo po Cerkvi, se iz nje norca delajo, jo zametavajo i tudi iz nje izstopajo. Včasi zavolo kakšega verskoga članka, štteroga ne razmijo dobro, zametavajo tudi tiste članke, štteri so njim bili prle jasni i razumljivi. Počasi vse tapüščajo v verskom življenji i postanejo ne samo teoretični (v misli), nego tudi praktični (z vajami) protivniki katoličanstva.

Tak daleč pripela človeka neznanje. Priznati moramo, da poedinci, ki so ne meli dovolnoga podučavanja v veri, ne morejo vsega znati i na vse poteškoče odgovoriti. Ali pameten človek si zna pomagati. Pitao bo dühovnika, ali drugoga katoličanca, štteri bo znao stvar pojasniti. Prle kak zavže edno stvar, šttere ne more razmiti, bo iskao razjašjenje pri tistih, ki njemi lahko pomorejo, ne bo pa na račun Cerkev postao žrtev svojega neznanja.

A ka se dogaja? Gospodje, štteri neščejo priznati pred drugimi, da so ne vsevedni, se vržejo tudi na tisto pole, ki ga niti najmenje ne poznajo, nastopajo tudi javno, zasmehavajo ništerne istine katoličanske vere, podtikajo tem istinam ščista drugo značenje, kak to vči sv. Cerkev. Pohüjšavlejo se nad „takšim navukom“, norca se delajo, obsojajo i zametavlejo te

sankcij pa Italija tudi ne štela nikaj od nas kúpiti. Nova pogodba je to zboušala na telko, ka Italija od nas kúpi telko kak mi od nje. Če pomislimo, ka mi od Italije kúpimo razno blago v vrednosti od 400 milj. Din., je ta pogodba velki uspeh, ar je Italija prle od nas skoro nikaj ne kúpüvala. Za Italijov je prišla na red Nemčija. Mi od Nemčije kúpimo več industrijskih proizvodov, a naš kontingent, naš uvoz v Nemčijo se zviša za 400 milj. Din.

Sledila je Türčija. Pogodbo s

navuk i konec konca je: izstop iz Cerkev. Vse to ravno pokažuje njihovo hüdbobo, ki izvira iz netočnoga i nepravilnoga mišljenja.

Dnesden se neprijatelj Cerkev jako radi zaletavlejo v sv. Očo Papo i posebno v njegovo nezmotlivost, kak dogmo katoličanske vere.

Vnogi toga navuka ne razmijo i zato ščista krivo tumačijo i širijo. Mislijo, da sv. Oča papa *nemrejo grešiti*, ali da se *nemrejo zmotiti*; da so sv. Oča živa svetost, kak je bio sveti Kristuš, dokeč je živo na zemli; drugi pa mislijo, da je nezmotliva istina *vse, ka izpregovorijo*; z ednov rečjov: da so papa nekše božansko bitje.

Vse to ne odgovarja istini. Cerkev je kaj takšega nikdar ne včila. Papa so človek, kak smo mi: slab, grešen i zmotliv. V čem pa potom obstoji papina nezmotlivost? — *Papa so nezmotlivi samo i edino te, kda kak najvišiji vučiteo Kristušove Cerkev nekaj razglasijo ali razlagajo kak istino vere i jakosti (morale)*. Pa tudi tu ne iščejo sv. Oča novih navukov, nego navuk, štteri je že nekak objavljen od Boga v sv. Pismi, pa ga je potrebno

Sila i moč katoličanstva.

VI. Što zmaga?

Veren katoličanec s strahom opažuje to gibanje komunističnoga rüšenja, razdiranja i nasilstva i skoro obavüpava nad svojov bodočnostjov. Ali če bomo katoličanci i ljudje na svojem mestu — ne bojmo se! Ar ešče nigdar katoličanstvo ne bilo tak močno strnjeno, kak dnes. Ar so ešče nigdar ne bili Jezušovi službeniki tak složni, verni i pokorni, kak dnes! Žalostimo se za onimi, štteri so ne bili pripravljeni i so spadnoli i kaplejo ešče dnes v skušnjavi. Ali srčnosti ne zgübiamo nigdar!

Puni zavüpanja gledajmo v bodočnost. Katoličanstvo ne bo i ne more biti premagano. Preneslo bo tudi največšo preizküšnju pekla — komunizem. Držalo bo vsigdar trdo svojo staro zastavo, čeravno je pokrita s prahom, pošköprena s krvjov i prelüknjena od neprijateljskih krugov. Odstopilo ne bo niti ednoga stopaja od svojih jakostnih zakonov, popüstito ne bo niti ednoga zrna od istin iz svojega „Vervanja“, niti ednoga falajčka svoje dühovne oblasti.

Mi smo popunoma njegovi. Darüjemo za katoličanstvo čas, srce, vse svoje moči, tudi svojo krv i življenje, če trbej. Ve ladjo našega katoličanstva vodi skoz vse vihere i valove življenja preizküšeni brodar. Ta ladja nosi našo večno usodo. O, ne bojte se, gotovo pride tudi prek komunističnih valov i viherov v pristanišče méra! Na prvo reč nevidnoga Gospoda se bo morje strasti i valov pomirilo i prišli bodo dnevi mira i pokoja. Blaženi bodo oni, štteri bodo v časi preizküšnje znali ohraniti čistost vere i jakost düše!

Katoličanec! Glej, kakše moči, kakše dühovne nepremaglive sile si kotriga! Ne smeš pa stati v tom boji kre strani z zapretimi rokami. Tudi za tebe, za svakoga je določeno delo.

Türčijov je podpisao sam predsednik vlade dr. Milan Stojadinovič 28. okt. 1936. Tudi s toj pogodbov se je naš uvoz v Türčijo jako zvišao.

Zadnja pogodba je bila sklenjena s Francijov i Madjarskov. Po toj pogodbi lejko odamo Franciji 150.000 ton pšenice, 25.000 ton kukarce i 75.000 m³ lesa, a nam ne trbe zato od Francije nikaj kúpiti. Na Madjarsko pa lejko izvažamo les i druge reči.

Pogajanja za sklenitev bouših trgovinskih pogodb se pa ešče vodijo z Anglijov. Po zaslügi Nj. V. kneza

zavolo kakših novonastalih prilik vernikom bole jasno predstaviti.

Nezmotlivost v takših prilikaj pa ne težko razumljiva. Ali je ne lahko razmiti, da bo Sveti Düh meo ščista posebno brigo i skrb nad tistim, štteroga je Previdnost boža postavila na odgovorno mesto, da vodi Kristušovo Cerkev? — Pa je tudi Jezuš jasno obečao: „Ne boj se moja mala čreda . . . Glej, jaz sam z vami do konca sveta . . .“ I v ničem je ne tak potrebno, da je Jezuš z nami, kak ravno v tom, ka nam je najbolše sveto i najbolše potrebno: *edinstvo vere i jakosti*.

Ka bi pa že bilo dnesden od Jezušovoga navuka, če ne bi Sveti Düh neprestano čüvao brodara Kristušove ladje? Hüjše bi bilo, kak z Luterovov cerkvov, šttera samo v Ameriki broji 50 različnih ločin ali „verskih skupin“, od šterih vsakša misli, da je ona prava vučitelica Kristušovoga evangelija.

Če se tak razmi i tumači cerkvena dogma od nezmotlivosti pape, bo težko ešče što prigovarjao, če ma glavo na šinjeki, v glavi pa malo pameti . . . Samo hüdbobija lüdska bo prigovarjala, zdrav razum nemre. (Dale)

Svoj deo moraš opraviti. I kak so se nekda katoličanci odložno izjavili: „Ne, ne odpovemo se Kristušu“ i šli junaško v smrt; kak so se v srednjom veki odložno postavili proti krivim navukom i kak so v francuskoj revoluciji zakričali: „Ne, ne idemo od Petrove pečine!“, tak se tudi ti dnes odložno postavi v boj proti vsiljivomi komunizmi. Tudi ti zakriči: „V mojo hüšo, v mojo ves, faro, občino, v mojo domovino — komunizem nema dostopa!“ Če bi ti se pa gde skrivoma že pri tepo notri, potom pa taki i odložno v boj i trebljenje. Ne boj se, močnejši boš vsigdar, boš sigurno zmagao, ar je s teboj čüni, nepremagljivi — Kristuš! — Gračküli.

Razgled po katoličanskom sveti

Včimo se od sovražnikov Boga. Lansko leto je bila v Rimi razstava katoličanskih časopisov. Na toj razstavi se je pa pokazala tudi druga slika, najmre, keliko več časopisov ma hüdi düh proti Kristušovim. Na toj razstavi se je vidilo, da zemelško kruglo edentresetikrat obköražajo brezbožni ruski komunistični listi, *šterih se tiska letno pet milijard*, to je petjezero milijon falatov. Pred tremi letami je dve milijardi menje brezbožnih listov bilo v Rusiji. — Francoski bolševiški list „Humanite“ je pridobo v dvema letoma *dvestoštiridesetpet jezero novih naročnikov i zbüdo v življenje štirinašest menših listov po deželi*. Komunisti štampajo svoje protibožne liste v 86 jezika. V Ameriki izdavaju komunisti svoje liste v 35 jezika i štampali so 400 knjig proti Bogi, nešterne v več kak 160 jezero komadaj. V Španiji je izhajalo pred revolucijov 146 komunističnih časopisov. Se zato čüдите, če dnes tam divja strašna revolucija, kakše svet ešče ne poznao? Včimo se od sovražnikov Božih širiti njegov tisk,

namestnika Pavla de ta pogodba za nas jako ugodna. Nadale se vodijo pogajanja s Švicov. Moramo povdariti, da so v vsej povojnih letaj ne bili tak dobri odnošaji med našov državov i Madjarskov, ka je tudi zaslüga pametne politike zdajšnje vlade. Pogajanja se vodijo tudi z Austrijov, Bolgarijov i Finskov.

Vidimo, ka se vlada jako trüdi, ka bi vredila naše slabe gospodarske prilike i omilila to stisko. V tom prizadevanji njej želemo tudi v novom leti vnogo uspeha. — roma, —

ki išče njegovo diko i zveličanje naših duš. Če se za pogubljenje duš te-liko žrtvuje, nebi za njihovo rešitev mi kaj prestali? Če se za krivico te-liko truda potroši i nešteti milijardi, da se blati tisto, ka je najsvetejšega i največvrednoga, ne li naša dužnost, da branimo z vsemi trudami, ka je najsvetejšega i da tisti par dinarčkov naročnine drage vole i pravočasno plačamo za širjenje božega kralstva?!

**Ka delajo akademiki po dru-
gih državaj za katoličansko časopisje?** V Franciji od hiše do hiše je ponujajo. V Belgiji so sami akademiki začeli širiti dober tisk i so dobili nad desetjezero novih naročnikov. Gledajo samo na dobro stvar, na Kristušovo pravico, na dušo, vse drugo na stran puštijo. Tak je prav.

NEDELA

po Treh Kralaj tretja.

Evangelium (Mataj 8). Tisti čas, gda bi doli šo Jezus z gore, nasledivalo je njega vnogo lüstva, i ovo gobavec pridoci, molo ga je, govoreci: Gospodne, či ščeš, moreš me očistiti. I vö vtegnovši Jezus roko, dotekno se ga je, govoreci: Ščem, očisti se. I taki je očiščena goba njegova. I veli njemi Jezus: merkaj, nikomi ne povej: nego idi, pokaži se popi, i daj dar, šteroga je zapovedao Mojzeš, na svedočanstvo njim. Gda bi pa notri šo v Kafarnaum, pristopo je k njemi Stotnik, proseči ga i govoreci: Gospodne, sluga moj leži v hiži z žlakom vdarjeni, i krotó se mantra. I veli njemi Jezus: Jas pridem i vracim njega. I odgovoreči Stotnik, pravi: Gospodne, nej sam vrejden, ka bi šo pod streho mojo, nego povej samo reč i ozdravi sluga moj. Ar sam i jas človik pod oblastov postavljeni, imajoči pod menom junake i velim etomi: idi i ide; i drugomi: pridi, i pride; i slugi mojemi: včini eto i včini. Silšavši pa Jezus, čudivao se je, i nasledivajocim pravo je: za-istino velim vam, nej sam najšao teiiko vere vu Izraeli. Velim pa vam, ka vnogi od sunčenoga ishoda i zahoda prido, i sedeli bodo z Abrahamom, z Ižakom, i z Jakobom vu Kralstvu nebeskom: sinovje pa Kralstva se vö vržejo vu vönešnje kmico: tam bude jokanje, i zobno škripanje. I velo je Jezus Stotniki: idi i kak si vervao, tak ti naj bude. I ozdravo je sluga vu onoj vöri.

Božična pobožnost naših v okolici Pariza.

Villiers s Marne, 26. XII. 1936.

Častiti g. duhovni oča!

V imeni maloga Jezušeka i Marije vas najiskrenejše pozdravlava i želeva blaženo i blagosloveno novo leto, štero nam že klonka na dveri, pa tudi prosiva maloga Jezušeka, naj vam podeli močno zdravje v tom prišesnom novom leti, ka te se ešče naprej brigali i skrbeli za nas izseljenice, šteri smo na milost i nemilost prepüşčeni samim sebi. Razumlivo je samo posebi, ka nam hladna tujina nepodžiga naših src za čast božo i za blaženost naše duše, nego nam ešče tisto strga z naših src, ali na vso moč šče strgati, štero najglobše bilo vkoreninjeno, ka smo že prinesli z drage nam domovine, to je lübezen do vere i vere v Boga.

Sv. Božič smo lepo obhajali na najslavnejši način i ščista po domače. Zbrali smo se v lepom številu. Vsega nas je bilo 58, obojega spola vednako i to v okolici Pariza na Gravelle, v prijaznoj cerkvi. Od pol 9 vüre so g. Orešnik začeli spovedavati, nato so francuski župnik opravili svojo božo službo, na nas je prišeo red ob pol 12. Eden Francuz nas je iz radovednosti opazüvao, kelko nas bo. Pa smo Francuze prekosili po številu. Gravelle je dobro naseljena ves, pa nazlük tomi je na največši svetek menje vernikov prišlo k Jezušovim jaslicam, kak nas, ki smo od vseh vetrov prišli.

G. Orešnik so meli prav globoko, v srce segajočo predgo, štero smo že vsi tak želni bili čüti v materinom jeziki, kajti to je za nas izseljenice velka slavnost i redkost, če smo lahko deležni sv. reči, štere se glasijo v našem materinom jeziki. Nato so služili sv. mešo, med šterov smo spevali slovenske božične pesmi i sprejeli skupno sv. obhajilo. Srca so nam gorela od radosti. Pri skupnom obedu smo se prav po domače čütili, zmes smo štero narodno zaspevali, potom smo se skupno dali fotografirati z g. Orešnikom. Fotografirali so nas francuski g. župnik. Popoldnevi smo meli slovesne slovenske večernice, potom smo

Politični pregled.

Domači.

Razgovor med dr. Stojadinovičem i dr. Mačkom. Januara 16. sta se razgovarjala v Dobovi poleg Brežic, predsednik vlade dr. Stojadinovič i voditeo Horvatov, dr. Maček. Razgovori so trpeli 4 vüre i so se vršili v prijateljskom duhi. Hrvatsko-slovensko pitanje je tak prišlo na dnevni red, da se reši v novoj državi.

Gospodarski svet Male zveze se bo vršo 15. februara v Belomgradu. Namen sestanka je, da se gospodarsko bližajo države Male zveze.

Sküpsčinsko zasedanje se odpre 25. januara.

Svetovni.

Nemški letalski minister v Rimi. Goering, nemški letalski minister je naglo obiskao Rim. Namen toga potüvanja je predvsem te, naj Italija i Nemčija sporazumno nastopata proti komunizmi i naj se ogladi pot za zblizanje med Jugoslavijov i Madjarskov, ar sta te dve obe državi proti komunizmi i niedna nema zveze z komunističnom Rusijov. Nemci bi radi vpregli tudi Anglijo v to borbo proti komunistom.

Komunistične laži. Ruski komunisti so zagnali veliki krik i za njimi tudi francozki, keliko nemške i talijanske vojske je v Španiji, kak Nemci celo majo svojo vojsko v Maroki itd. Zdaj so pa sami francozki pravični listi v svet objavili, ka so to same laži komunistov, naj ž njimi svoj cio dosegnejo, najpre, da v Španiji zmagajo. Istina je pa to, da samo Francozov je 47 jezero v Španiji, ki

se borijo za komunizem. V Maroki so pa že vnoga leta nemški inženirje v rüdjaj, od nemške vojske tü pa nega nikšega guča.

Španija. V Španiji je dozđaj 250 jezer lüdi vmorjenih. Največ nedužnih, celo dece, štere so boljševiki spoklali. Veroborci so zävzeli Estepono, pristanišče kre sredozemskoga morja i 50 km. daleč razpršili rdeče čete pa korakajo proti Malagi. Okoli Madrida so tüdi nepredüvali, a komunisti je rivlejo nazaj.

Kardinal Liénart francozkim komunistom. Francozki komunisti so pismo poslali kardinali Lienarti v Lille-i, v šterom povdarjajo svoj program i trdijo, da oni samo dobro želejo človeki, kak to stoji tüdi v evangeliji. Kardinal njim istotak v pismi odgovarja, da je veliki razloček med reklamov za kakšo reč i med tovsamov rečjov. Za komunizem se kriči, ka te dobro šče človeki, po pravici pa vmarja človeka i rüši, ka je toga last i ka je tomi sveto. Kde je tü dobrotá za človeka? *Če je v Rusiji takša dobrotá, zakaj je pod smrtnov kaštigov prepovedano ruskomi delavci i kmeti prestopiti rusko mejo, ka bi nam kaj povedali od tistoga boljševiškoga paradizoma, v šterom živejo?*

Anglija sklenila trgovinsko pogodbo z Frankovov vladov. Angleška vlada je sklenila trgovinsko pogodbo z veroborci v Španiji, v smisli štere pogodbe de njim dobavkala premog. Da trgovinske pogodbe majo tüdi politični žmaj, je vsakomi jasno, ki količkaj pozna politiko.

Nebotičniki.

Škofovska konferenca v Zagrebi.

Püşpecje Jugoslavije so obdržali od 8. do 14. januara svoje spravišče v Zagrebi. Na tom spravišči so sklenili, da izdajo skupno pastirsko pismo proti komunizmi, štero se bo v cerkvi vernikom preštelo. Zvüntoga so sklenili ešče sledeče: Kat. akcija naj se enotno reši za vso državu, država naj prizna pravico Cerkve pri nastavljanji veroučitelov, naj se pošlejo duhovniki na duševno pomoč našim izseljencom, ki razmijo teh jezik, naj se država pobriga, da se odpravijo

pa šli v cerkveno dvorano, gde so nam že g. Orešnik postavili božično drevo i pri njem držali lepi govor, šteri nam ostane v stalnom spomini. Njihove reči so nam tembole segale v srce, ar so bile zednim slovo od g. Orešnika, ki so zvršili svoje študije i so pozvani od svojih cerkvenih predstojnikov domo. Čeravno ne so bili izseljeniški duhovnik, so vendar radi trošili i se žrtvüvali za nas izseljenice, Bog njim bodi plačnik i naša lübezen.

Prošnja po izseljeniškom duhovniku iz Slov. krajine.

Častiti g. urednik i duhovni oča, mi prizadeti po odhodi g. Orešnika se z iskrenov prošnjov obračamo do vas, ar vidimo v vas neizmernoga boritela za našo dobrobit, da se v našoj zadevi obrnete na merodajne cerkvene i civilne oblasti, da nam kemprle pošlejo ednoga duhovnika i to po mogočnosti naj bi bio iz Slov. krajine. Brez dušnoga pastera je nemogoče nam ohraniti vernosti do Cerkve i do države, ar živemo teške ča-

nesramnosti pri kopanji, naj se imenuje duhovnik v Jugoslaviji, ki bo vodo Misijonsko družbo duhovnikov, naj se verniki opomenejo, da si poglednejo, ki morejo, razstavo kat. časopisja v Rimi i naj si naročijo i širijo kat. časopisje, posebno dnevno i naj se država poskrbi, da dobi duhovščina, gde nema sredstev za preživljanje, potrebna državna sredstva. To so v glavnom tiste zadeve, štere je rešila škofovska konferenca v Zagrebi.

se, more se zato izkoristiti vsaka prilika, da se ohrani med nami i državov pa Cerkevov stalna vez. To pa samo tak dosegnemo, če mamo dušnogā pastira. Nas je v Pariškoj okolici najmenje 500, gde je največša nevarnost za obstoj vernosti do Cerkve i države. Zato prosimo vas, častiti g. urednik, da nam kemprle izposlujete pri merodajnoj oblasti izseljeniškoga duhovnika iz Slov. krajine za nas sezonske delavce, ki smo raztepeni po celoj Franciji. Naša duševna oskrba bo tüdi na Francoze vplivala i jih bližala Bogi.

Zdaj pa dragi bratje i sestre, ki ste z nama bili tak srečni, ka ste se lahko vdeležili 25. dec. na Gravelli naše slovenske cerkvene slavnosti, naj nam vsem bude te den v stalnom spomini. Vüpaismo se, da za Vüzem dobimo pali slovenskoga dušnoga pastira, okoli šteroga se zberemo ino spopavamo veselo Alelujo na Gravelli.

V Jezušovom svetom Imeni pozdravljeni i zahvaljeni vsi vdeleženci na Gravelle. — *Kerec Mihal i žend.*

Uredba

o likvidaciji kmetskih dolgov.

Člen 41.

Če je bilo zemljišče, ki ni bilo postavljeno pod agrarno reformo, kupljeno pred dnem 20. aprila 1932 in kupnina dogovorjena v določeni količini kmetijskih proizvodov, je plačati kupnino po pogodbi. Dospeli, a ne plačani obroki se morajo plačati v treh enakih letnih obrokih, in sicer prvi in drugi obrok najkasneje do dne 15. novembra 1937.

Člen 42.

Če se je dogovorila za zemljišče iz prednjega člena cena v denarju, sme kupec, ako je kmet po tej uredbi in se odpove plačanemu delu kupnine, prodajalcu kupljeno zemljo vrniti in tako svoje obveznosti proti prodajalcu izpolniti. Če je plačal kupec za račun kupnine manj, kot bi znašala zakupnina za tisti čas, ko je kupljeno zemljo užival, mora plačati prodajalcu razliko do skupnega zneska zakupnine. Prav tako sme tudi prodajalec, če je kmet po tej uredbi, zahtevati, naj se mu zemlja vrne, ako je tudi kupec bil kmet; v tem primeru je prodajalec upravičen, zahtevati od kupca zakupnino kot odškodnino za uživanje zemlje; če pa je iz naslova odplačila prejel več, kot bi znašala zakupnina, mora razliko kupcu vrniti.

Člen 43.

Nikoli in nikdar pa ni kupec zemljišča, če je kmet po tej uredbi, dolžan plačati zanje več kot današnje dvakratno krajevno povprečno prometno vrednost zemljišča dotične kulture. Če je plačal kupec kmet za kupljeno zemljišče več, se smatra, da je izpolnil svoje dogovorjene obveznosti, nima pa pravice do vrnitve presežka. Če prodajalec na to ne privoli, sme zahtevati, naj se mu vrne zemlja takó, da vrne kupcu kot kupnino prejeta odplačila; ima pa pravico, terjati od kupca zakupnino za uživanje zemlje. Pogodbena stranka, ki zahteva, naj se pogodba v smislu tega člena razdere, nima pravice, koristiti se s to uredbu glede dolgov, nastalih zato, ker se je pogodba razdrila. Vrednost zemlje in višino zakupnine določi sodišče v nepravnem postopku.

Člen 44.

Agrarni subjekti in drugi kmetje, ki se koristijo z določbami prednjih členov tega poglavja, se glede teh dolgov ne morejo koristiti z drugimi ugodnostmi, določenimi s to uredbu.

Člen 45.

Prisilne izvršbe za vrnitev posesti zemljišča izza dne 20. aprila 1932, ki si je njegovo lastnino prodajalec pridržal za primer, da se dogovorjeni obroki ne bi plačali, zemljišče pa do dne, ko dobi ta uredba moč, ni prešlo v last druge osebe, so nične. Prav tako so nične tudi pogodbe o prodaji zemlje drugim osebama, izvršene brez kupčeve privolitve v času od dne 8. okt. 1935 do dne razglasitve te uredbe. V takih primerih mora kupec ostanek kupnine, če ni večji od cene, določene v členu 43., obenem z dospelimi a ne plačanimi obrestmi do dne 15. nov. 1936, izplačati prodajalcu v petih enakih letnih obrokih s 3% obresti. Prvi obrok je plačati do dne 15. nov. 1936, ostale pa do dne 15. nov. vsakega prihodnjega leta.

Člen 46.

Da se določi svojstvo kmeta v smislu prednjih členov tega poglavja, se vzame tista površina zemljišča, ki ga je imel kupec pred nakupom zemlje.

Člen 47.

Predpisi te uredbe se ne nanašajo na dolgove agrarnih interesentov proti državi za zemljišča, dobljena po predpisih o agrarni reformi.

VIII. poglavje.

Člen 48.

(¹) Če ne plača dolžnik svojega dospela obroka po uredbi, izvzemši primere elementarne nezgode, zaradi katerih je bil oproščen plačila davkov, pridobi upnik pravico, takoj zahtevati plačilo celotnega ostanka dolga po redni sodni poti; če je dolg po predpisih uredbe nižanj, mora plačati dolžnik ostanek znižanega dolga.

(²) Če pobira dospela obroke

davčna uprava, opravi le-tá v primerih odstavka (1) izvršbo na dolžnikove premičnine. Če ne dá izvršba nobena ali dá le nezadosten uspeh, zahteva davčna uprava na podstavi overovljenih izpiskov iz svojih knjig pri pristojnem sodišču prodajo dolžnikovih nepremičnin. (Dalje.)

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Navuk za tretjered sv. Frančiška je dnes teden, 31. jan. v Črensovcih po večernici. Večernice ob 2 popoldnevi.

Lendava. Vpokojen je po 37 letnoj službi Dvoršek Anton, šef davčne uprave v Lendavi. — Katasterska uprava je na sredi tega meseca odprla svoj urad v Lendavi. Stem je prebivalstvu sreza včinjena velika dobrota, ar njim nede trbela hoditi v Sobotu, ves poseo lejko opravi v Lendavi pri katastri i na davčnoj upravi.

Pinica. Cigani so vkradnoli dve žerbici i dve kobili. A prle, kak bi je mogli prek meje zošvercati, je tovaje z tovajskim blagom vred zgrabilo naše orožništvo.

Na občinske ceste lendavskoga sreza je poslala banska uprava 45 jezera dinarov podpore. Penez je že prišo na srez v Lendavo. Naše občine s tem znova dobijo lepo podporo po zasluženi g. poslanca, dr. Klara.

Črensovci. Pri Žalig Martini, Žuničovi, Matjašecovi so odnešeni kúri. Zdaj, gda kokoši začnejo nesti, ka bi gospodinje bar za sol mele kakši krajcar, keleče roke njim veliki kvar napravijo i túdi veliko žalost. V imeni siromakov prosimo oblast, naj vse mogoče včini, da se razširjena kúrja tovajija odkrije i vredno pokaštiga.

Na podporo naših listov so v Din. darivali sledeči: Škaper Agneš, Matjaševci z Francije 13, Dr. Fr. Jeré, profesor, Št. Vid 5, Š. A. z Francije 50, N. Maribor 20, Farkaš Ana, Adanič Jožef, Paučić Jožef, Ropoša Marija, vsi iz Francije, skupno 48.75, Bratina Alojz, Križevci 2. Bog povrni.

Gomilica. Našega bogoslovca, Gjurana Jožefa oča so resno zbetežali. Meli so veliki čemerem mozog, zvani karbunkulus i močen šen. A hvala dobromi Bogi so oba betega že teliko premagali, da je vüpanje na popolno ozdravljenje.

Bogato naročnino v zneski 100 Din. nam je poslao g. dr. Klar Franc, nar. poslanec z Lendave. Bog povrni!

Širitelje pazite! Tistim naročnikom Marijinoga Lista. ki so l. 1936. bili naročniki, letos pa ne so, ne smete dati kalendara. Tej so lani že itak dobili en kalendar brezplačno. Pošteno bodimo, to je glavna jakost povsod, zato če što ne pošteni, ka šče za 16 Din. meti dva kalendara i M. List z Ogracekom, te ga vi navčite na poštenost.

Turnišče. Voglednika smo meli v enoj hiši. Vesela mati je šla v kuhinjo cvret za bodočega zeta. Komaj pa začne pripravlati južino, čuje, da se v hiši omar odpira. Pogledne v hišo i opazi svojih sto dinarov v žepi voglednika. Ka se je te hitro pobrao i ne čakao na materin odgovor, jeli njemi da hčer, si vsaki lejko misli.

Trdkova. Iz srca se zahvalim na lepom vrejüvanji Novin i M. Lista, šteriva vsele teško čakam. Prav srčno pozdravljam g. urednika i vse njihove pomagače pri vrejüvanji i upravi listov pa túdi svojega moža v Franciji z četverov dečicov, starišami i rodbinov pa njemi vsi želemo mirno življenje i lepo zdravje. — Gubič Franca žena.

Dühovne vaje za dečke se vršijo v Domi presvetoga Srca v Maribori, Levstikova ulica 29. od 30. januara do 3. februara i od 20. do 24. februara. Vsa vzdrževalnina znaša 50 Din. Začetek je prvi den ob 7 vöri večer, sklep zadnji den zajtra. Bar 3 dni pred tečajom se trbej priglasiti. — Te dühovne vaje toplo priporoča túdi Prosvetna zveza v Maribori. Lejko se javite na uredništvi Novin, dečki i mi vas priglasimo v Maribori.

Bogojina. Rojarska podružnica v Bogojini boče mela 31. januara, to je prišestno nedelo po sv. meši svoj redni letni občni zbor. Vabijo se vsi člani podružnice i túdi ne člani rojarske, ki mislijo pristopiti k podružnici, da se občnoga zbora vdeležijo. Odbor.

Ljubljana. Kat. ak. društvo „Zavednost“ je podelilo nekaterim našim ubogim dijakom podporo, da so si lahko nabavili zimske suknje in pa drugo najpotrebnejšo obleko. Mi vsi, ki smo podporo prejeli in pa naši domači, se društvu najtopleje zahvaljujemo in mu želimo obilo sreče. — Isto dobro delo, da podpirata uboge naše dijake iz Slov. krajine, vršita duhovnika dr. Fajdiga in dr. Pogačnik, ki sta že to šolsko leto razdelila med naše dijake nad 600 Din. podpore. Tudi tema gospodoma se prejemalci najprisrčneje zahvaljujemo in želimo obilo sreče. — ec.

Beltinci. Zdaj v nedelo 24. januara po ranoj božoj službi ob 9 vöri ma v beltinskoj šoli sadjarska i vrtarska podružnica svoj redni občni zbor. Vsi člani i prijatelje se obveščajo, da se zbora vdeležijo v kem vekšom številu. — Odbor.

Nesrečen spadaj. Gda se je pelao domo z Lendave Škoberne Franc, črensovski gostilničar, je po nesreči kre mehanika Fritza tak spadno, da si je obraz močno rano. Nesreča se je zgodila v treznom stanji, a že za mraka.

Velka Polana. V nedelo, 10. januara t. l. je polansko prosvetno društvo priredilo igro „Mlinar in njegova hči“. Igro je režisirao g. Balažič obč. del. i organist. Osebe so bile jako dobro izbrane. Tetica je nekoliko enotonno gučala i se njej pozna,

da je pač šče malo igrala. Snov vloge pa je prav dobro obvladala. Konrad se je vživo v igro šče nekoliko kesnej. Igrao je proti konci že túdi odlično. Prav posebno priznanje pa oči mlinari. Nastopa v igri istinski s pravov düševnov delavnostjov. Pokazao je, da se igra čüti samo te odlično v düšaj gledalcov, če so igralci v njo oživljeni. Vsa čast oči mlinari! Moramo pa pohvaliti túdi njegovo hčerko Marico. Igrala je odlično. Vidilo se je pa, da so vplivale na njo motnje gledalcov. Škoda, da se gledalci i poslúšalci (so izjeme) ne poglobijo v igro! Pri najbolje resnom nastopanji igre same ino pri viški drame same so se nešteri posmehavali. Škoda, da se tak moti one, ki igrajo i gledalce! Oder je bole siromaški. Podprimo ga! Igralcom pa zaistino prisrčno priznanje! Samo večkrat nastopite! Ponosni smo na nastope, ve je to izraz narodne kulture. Vsem šče ednok čestitam!

Oženila sta se v Tigy v Franciji Paučić Jožef iz Fokovec i Lovenjnak Marica iz Neradnovca. Zdali so jiva g. Orešnik Franc, slov. dühovnik iz Pariza. Po zdavanji je bio na župnišči gostüvanjski obed, pri šterom so se naše lepe narodne pesmi spevale, šterih lepoti so se Francozi ne mogli načüdivati. Pa spevale so se túdi francoske pesmi. Gospod plebanoš v Tigy majo vsikdar na stežaj odprete dveri za naše izseljence i je jako radi majo. Mladoženec si je po zdavanji taki naročo i túdi plačao oba našiva lista. Mi želemo mladomi pari obilen blagoslov sv. Družine, da preživeta v zadovolstvi, miri i lübezni s svojov decov, štero njima Bog da, to kratko življenje, po njem pa naj zadobita večno blaženost.

Beltinci. Pri nas se dostokrat čüjete etivi hrvatskivi pesmi: „Hrvatska mi je zemlja svieta“ pa „Šta je meni šakopca na glavi, kad ja volim crven, beli, plavi“. Bi dobro bilo pozvediti, če nema pri tom spevanji v Slov. krajini komunistični düh kaj za opraviti.

Delavka za naš tisk v tujini. Farkaš Anica nam je spravila v Franciji tri nove naročnike na oba našiva lista. Oba sta taki túdi plačaniva. Isto gorečnost prosimo i od drugih naših izseljencov. Kem več izseljencov ma naše liste, tem več dobra túdi mi lejko za nje včinimo.

Iz evangeličanske vere je prestopo v katoličansko Paučić Jožef iz Fokovec i to v Tigy na Francoskom. To se je zgodilo 26. dec. na Števanovo. Genlivo je bilo, gda je klečao pred oltarom i oblübo vernost Jezusovoj cerkvi.

Ne bodimo trdoga srca. Izseljenka se nam bridko toži, ka na večkratno prošnjo so njej domači ne šteli naročiti naših listov. Zdaj si je sama naročila. Dugši čas je že od doma odtrgana, dosta penez za dom zaslužila. Za objokat je, ka domači nema-

jo srca za düšo svojega deteta, samo po penezaj, po pogübelnom mamoni njim v glavi roji. Žalostno.

V Rusijo bi ga trbela poslati. Neki gospodič se je pelao pred kratkim z Zagreba z dela domo na počitnice. Na vlaki je jako hvalo pravico, štera zdaj lada v Rusiji i Španiji i povdarjao, da bi trbela najprle porüšiti vse samostane, gde se samo bogatijo i se debelijo redovniki i redovnice. Mi bi tomi gospodeki tanačüvali, naj si vzeme potni list za Rusijo i naj kuša samo en mesec boljševiško pravico. Klečeč de proso nazaj v Jugoslavijo včasi prvi den drügoga meseca, tak se naje glada i drüghih nevol pa krivic.

Odgovori na ugovore. Naši vrli širitelje vnogokaj bridkoga čüjejo, gda razširjajo naše dobre kat. liste. Znajo pa túdi krepko odgovoriti. Glejmo par teh pogovorov. „Ráj si duhán küpim, kak pa naročim Marijin List“. — „Kra-va túdi raj ma travo, kak pa zlat“. — „Novine ne bom meo, zato ka samo od Pape i popov pišejo“. — „Papa so Kristušov namestnik, popevje pa njihovi pomagače, če tej ne maraš, brez trüda prideš v pekeo“. — „Nemo meo Novin, zato ka je pop, Kororošec na vladi i nas je do šinjeka v žakeo naphao, samo nam štrik ešče fali“. — „Te štrik si si pa kravovo zaslužo za te nori guč“. — „V Marijinom Listi nega nikaj čednoga“. — „Za norce gvüšno nej“. — „Novine samo šinfajo, nemo jih meo“. — „Novine samo grehe karajo po Kristušovoj zapovedi, jih telko maš, ka se bojiš toga šinfanja?“ — „Vi širitelje dobro slüžite, sam ne takši bedak, da bi vas ešče jaz bogato. Ne mi trbe vaših listov“. — „Vsaki pošteni človek zna, ka širitelje brezplačno samo za boži lon delajo. Te boži lon pa túdi tebi prav pride, če si naročiš naše kršćanske liste“.

Tešanovci. Prosvetno društvo v Tešanovci vabi k rednomi občnomi zbori, ki se vrši v soboto dne 23. januara ob 6 vöri večer v prostorih državne narodne šole. Vsi člani vlüdnovo vableni. — Odbor.

DEKLO

pošteno, delavno sprejmemo včasi. Zglasiti se na šoli v BOGOJINI.

OBČINSKA HRANILNICA

V MURSKI SOBOTI.

Obrestna mera za vloge vložene v letu 1937 znaša

do 5%

Za vloge in obresti ja mči občina Murska Sobotna z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.

Ograd za dijaštvo Sl. krajine. ZVONovi VABIJO . . .

Zazvonilo je. Barica se je naslonila na okno. Pusto vreme je bilo. Kolnik pred hišo je bil blaten in le ob robu loga so se še belili ostanki snega. Sredi golega drevja se je videla cerkva Device Marije za Pod ložičem. Samotna se je sivila na gričku in stola lipa jo je ščitila pred viharjem. — Po kolniku so prihajali ljudje. Blatni so bili in mrki. Sosed je pogledal soseda, a beseda mu je ostala v grlu in smeh mu je zamrl na ustih, da se je molče opotekal dalje, proti cerkvi.

Barici je postalo čudno težko. Kako drugače je bilo nekada. Ta mrtvi log je bil vedno v zelenju in okrog cerkvice je bilo tako mehko . . .

Zdaj je mati bolna, ne bo dolgo ostala in brat Števan ne more več delati. Tujina ga je spremenila. In njegovi nauki — pa srce ima dobro. Barica si je z levico popravila črne kodre, ki so se sipali na rožno lice, desnica ji je pa ušla na solzne oči.

— Mati, potem nam bo dobro. Lačni ne bomo več in za zdravila bo tudi.

Mati je globoko vzdihnila. Števan se je pa le nasmehnil . . . Barica ni zamerila Števanu, hitro se je napravila

in odšla.

Zopet je zazvonilo. Po poti proti cerkvi je hitela Barica. Lica so ji žarela, oči so spokojno sanjale . . .

Bilo je spomladi, ko se je Barica odpravljala — po kruh. Mati jo je objela in blagoslovila. Števan se je zasmejal, nekam čuden je bil ta glas. Ko mu je ponudila roko, so se mu oči orosile.

— Barica, čuvaj se, pa na mater misli! — Odšla je. Stopila je na blaten kolnik. Ko je izginila med drevjem, je Števan zastokal . . .

Barica je rada delala. Mislila je na mater, kakor ji je Števan naročil. Kmalu jo je gospodinja vzljubila.

— Kdo pa ne bi imel rad takega angeljčka, — ji je včasih rekel domači sin, in takrat so ji lica zažarela. Toda, ko se je spomnila na bolno mater, je bila žalostna.

Nekoč, ko je prala, jo je fant spet ogovoril. Besede so mu tekale, kakor potoček žubori, tam za domačo hišo. Ko ga je Barica pogledala, mu oči niso lagale in od takrat mu je verjela . . .

Materi je pisala vedno redkeje, nazadnje je utihnila, kakor ptička, ko ji pristržejo peruti.

— Zgodilo se je pa, da so ji odpovedali službo. Gospodinja jo je čudno gledala in sin se ni več prikazal. Takrat se je Barica spomnila Števana in je zajokala . . .

Tisti dan so pri Devici Mariji za Pod ložičem zapeli zvonovi. Po poti proti cerkvi se je vil sprevod. Spređaj so nesli dva križa, zadaj ob krsti je pa stopal — Števan. Glava mu je bila sklonjena globoko na prsi in noge je trudno premikal . . .

Ko so zakopali mater, se je vrnil domov. Sedaj je sam, brez tolažbe. O Bog! Zrušil se je na stol in mislil . . .

Okrog božiča je Barica povila fantka. Dete je jokalo v baraki zunaj mesta in ljudje so se spogledovali. Barici je bilo, kakor da je na drugem svetu. Ničesar ni slišala, ne govorila. — Za teden dni je vstala in poljubila sinčka. Dete ni več jokalo. Le gledalo je v daljavo, kakor da nekam hrepeni . . . Barica je zajokala. Spet ni ničesar slišala, le velike, črne oči so zrlle v bolnega sinčka. Ponoči je dete umrlo.

Spomladi je bilo. Log okoli cerkvice se je prebudil. Vse je pelo in cvetelo Devici na čast.

Takrat je prišla Barica. V rokah je imela lesen kovčeg in velike, črne oči so resno zrlle v svet . . . Ko sta si s Števanom stisnila roke, se je plaho ozrla:

— Mati?
— Materi je zdaj dobro . . .
— Potem sta dolgo molčala.

— Jaz pojdem v samostan, ki je za padla dekleta, da se pokorim za svoje grehe, kako boš ti sam? — je končala Barica pripovedovati.

— Ne ostanem, stopim k salezijancem. Bom že kako delal.

Zazvonilo je. Po hodniku sta šla Barica in Števan. Zavila sta naravnost proti cerkvi. Nista se opotekala, v njunih očeh je bilo nekaj velikega, kakor sreča.

— Za naju je Bog preskrbel, a mnogi še iščejo sreče in grenko se poslavljajo.

— In tukaj je tako mehko — se je nasmehnila Barica . . .

Zvonovi pa so peli. Njih pesem je bila, kakor glas vodnika izvoljenega ljudstva. Objemala je prošnje bednih in jih dvigala pod nebo — pred Devico.

Po kolniku so prihajali ljudje. Mrki so bili in molče so se opotekali po zelenem logu . . . — Potnik.

Skrivnosti.

Daljne gore, sinje gore,
kdo vas more
doumeti?

Zlate zore, rujne zore,
kdo vas more
ne hoteti?

Ve skrivnosti, globokosti,
kdo le more
vse objeti?

Janko Verbajnsak:

Kaj ima delaven človek od Kristusa in njegove sv. Cerkve.

Pri nas se je pred svetovno vojsko tudi precej storilo na polju krščanske dobrotelosti, skoraj po vseh večjih mestih so obstojale Vincencijeve konference in Elizabetina društva, pa tudi posamezniki prešinjani pravega Kristusovega duha, so bili pravi apostoli krščanske ljubezni do trpečih, vendar manjkalo je enotno in vrhovno vodstvo, ki ga pa žal še tudi danes nimamo popolnoma izvedenega, kar bi bilo nepregledno velikega pomena.

Povojna doba, doba splošne pokvarjenosti in pohlepa po bogastvu, je pa stavila sveto Cerkve pred nove težke naloge. Ni je našla nepripravljenega, saj vendar črpa iz neizčrpnega zaklada Božjega Srca Jezusovega. Veliki socialni papež Pij XI. je kot skrbni oče pozval vse svoje sinove in hčere, da naj v okviru katoliške akcije se lotijo z vso požrtvovalnostjo delovanja na polju krščanske dobrotelosti.

Njegov očetovski poziv je našel tudi pri nas ugoden odmev in začelo se je prav živo karitativno delovanje širom naše lepe domovine na vseh področjih duševne in telesne bede in revščine tako za stare in onemogle, kakor za osirotelo deco.

V Ljubljani in Mariboru imamo karitativni zvezi, ki naj bi bili nekak regulator vsega karitativnega dela pri nas. Poleg oficijelnih Vincencijevih konferenc in Elizabetinih društev imamo še razna druga društva, ki vsako v svojem delokrogu vrši prav odlično vzvišeno nalogo krščanske usmiljene ljubezni do trpečega bližnjega.

Vincencijeve konference so izšle iz dijaškega društva na sorbonski univerzi v Parizu leta 1833. Duša te prve konference je bil Friderik Ozanam, ki je sebe in organizacijo stavil v varstvo velikega svetnika krščanske dobrotelosti, svetega Vincenca Pavlanskega. Kmalu so se te konference razširile po vseh kulturnih državah; njeni člani so samo moški, njih delokrog pa je obiskovanje revnih družin na njih domovih ter jih duševno in telesno podpirati z molitvijo, naveti in nabranimi milodari. Vincencijevi konferenci slični delokrog pa imajo Elizabetina društva za ženske, ki so pod varstvom sv. Elizabete.

Občudovanja vredna je požrtvovalnost članov teh društev, kakor čeblice pridni so pri nabiranju vsakovrstnih milodarov, ki jih potem zopet smoterno razdelijo osebno raznim revnim poedincem pa tudi celim družinam. Brezdvomno častno mesto zavzemajo zlasti pri Vincencijevih konferencah naši katoliški visokošolci. Sami revni, sami s svojimi študijami zaposleni se ne prerakajo za razne ideje, ne kritizirajo javnega obstoječega reda, ne sanjarijo o kakem komunističnem nemogočem rajju, torej niso podobni onim brezsrčnežem, ki pasejo pri kakem požaru samo svojo radovednost, zabavljajo čez gasilce in vse, ki pomagajo gasiti, pa še v srcu sadistično želijo, da bi še le bolj gorelo in so v nadlego in napotje vsem, ampak tiho in skromno vršijo v službi Kristusovi in njegove sv. Cerkve vzvišeno delo krščanskega usmiljenja.

Uverjeni so, da bodo z deli krščanskega usmiljenja veliko več dosegli, kakor pa z oznanjanjem ne samo praznih, ampak žalibog tudi toliko pogubnih komunističnih idej, vsled česar se ne bodo zrušile, kakor jerihonsko zidovje v ruševine boljše-viškega gorja. (Dalje).

Si že naročo Novine? Si že plačao naročnino? Jediní krščanski list v Slov. krajini so Novine.

Pisma naših iz tujine.

Kanič Matija, Hotiza, Chateau-Thierry: „Napišem vam, kak se gojijo v Franciji piceki na veliko. Piceke valijo stroji i to vsake tri tjedne nam zvali stroj 1200 do 1400 picekov. I to se ponavlja od januara do konca junija vsake tri tjedne. Pa pri tom deli sva samo midva z ženov i zraven pride šče odaja kokoši jajčaric, šterih je 2500. Za hrano kokošam i piščancom se tudi jaz morem skrbeti, melem na električni mlin i mlinar sem sam. Tu je vse moderno narejeno. Küri so v barakaj i njim sveti elektrika, gnezde majo, ka se zapirajo, vredno bi bilo to poglednoti. Gda se piceki zvalijo, pridejo notri v eden poseben stroj, šteri se küri i so v njem tri tjedne. Toplota stroja je največ 32 stopinj. Po treh tjednaj se vzemejo v i se namestijo v barako št. 1., na njihovo mesto pa pridejo novozlezeni piščanci. V baraki, štera se tudi küri, ostanejo tri tjedne, po treh tjednaj pa pridejo v barako št. 2. I tak ide to naprej po vseh barakaj, dokeč neso stari tri mesece. Tak zgleda to, kak preseljavanje narodov. To preseljavanje se pa vrši vseli po noči. To so piščanci za meso, za klati, za odajo. Za plemen se pa nači gojijo. Za plemen mam same Leghorne. Kda so prestali drugo barako, se odeberejo kokoteki od jaric, da ostanejo same jarice i te idejo meseca aprila na pašo. Na paši ostanejo do konca augusta. Ne živejo pa samo od paše, nego se krmijo kak v barakaj. Pašnik meri dva hektara i je zagrajeni. Na konci augusta se tej plemenski piceki namestijo v barake, a ne več kak v vsako po 400 ali 500. Tudi ta preselelitev se vrši po noči, kak tudi krmeljenje je po noči. Vskidar pri posveti. Zajtra od 4 vüre naprej i večer od 8 do 9. Pač v noči i vudne jejo küre. Hranijo se pa zato po noči, da bole nesejo. Kokoš menje spi, menje miruje, zato pa več nese, hrano pa mora meti dobro. Samo posebi se razmi, da takša kokoš dugo ne zdrži, ar se sili na nešenje. Vsega ne morem popisati, ar bi rabo zato deset pol papira, pa bi še premalo napisao. Pa pri tom vngom posli sva samo dva z ženov, a veseli me, da nama gospod popolnoma zavüpa, kajti on zmirom potuje, da je komaj dva dni na tjedn doma. Časa, kak vidite pri tom velikom deli za počitek skoro ne.

Grah Ilonka, D. Slaveči iz Francije: „Polletno naročnino pošlem, ka de više, je podpora za naše krščanske liste. Gda smo prek praga novoga leta stopili, spoznamo velke zahvale dužnost do vas, ki se skrbite za mladino v tujini, zaistino po očinskem, da se reši vse nevarnosti. Hüdobni düh se trüdi, da z slabimi zgledi i slabimi časopisi nas mladino pogübi. Vas je pa boža Previdnost odebrala, da tomi hüdomi protistojite, se proti njemi borite s svojimi dobrimi listi, naj nas ohranite na poti poštenosti. Nebesko Dete naj vas blagoslovi, da te šče vngog let delali za naše düše z svojimi listi, štere z veseljem sprejemamo. Jezerokrat Bog povrni! Pozdravljam svoje stariše, brate, sestre, celo rodbino, sosede i vsem želem veselo se videnje naskori na Goričkom.

Žšk Štavan i Ivan, Šalamenci, Ferme de Rouilly, Francija: „Prav srčno vas pozdravlava. Oba sva v ednom mestu, želeva vam srečno novo leto, naj vam mali Ježušek prinese vngog zdravja za vngoga leta ešče, da bi mogli skrbeti za nas, ki smo eti v tujini, kde so nam vaši listi na veliko tolažbo. Naročnino vam pošilava, ka de više, je podpora za naše dobre krščanske liste. Pozdravlava vse pri vredništvu i upravi naših listov, kak tudi vse najne domače, rodbino, celo sebeščansko faro i njenoga dühovnika pa celo Slovensko krajino, štera nama je v toplom spomini. „Slovenska krajina mili najni dom, Pozabla te nikdar ne bova“.

Fujs Adela, Grad, Bojnes, Francija: „Večkrat me skuze pobijejo, gda prečtem naše liste. Sem pri dobroj krščanskoi hiži, lehko idem vsako nedelo k sv. meši. Pozdravljam celo Gračko ves, dühovnike, ostale gospode, stariše, brate, sestre i rod“.

Ali se ščete svojega reumatizma, protina osloboditi?

Trganje i smicanje po teli i sklepi, otečeno telo, sključene roke i noge, trganje, smicanje i ščipanje po celom teli, pa tudi slabost oči so večkrat posledica reumatizma i bolečin v čontaj, štere trbe odpraviti, ar se bolečine šče vekšajo.

PONUJAM VAM

edno zdravilno, scalinsko kislino raztopeče, zmenjavo snovi i izločitev pospešujoče
DOMAČE PITNO ZDRAVLENJE,
štero se na umetni način ščista navadno sestavlja po ednoj dobrodelnoj z zdravilnoj vretini, štero dobrotivna matizemla dava betežnomi človečanstvu.

Pišite mi včasi i dobite ščista brezplačno edno povučno razpravo.

Zbiralno mesto pošte:

ERNST PASTERNAK, Berlin SO.,
Michaelkirchplatz No. 13. Abt: H. 287.

Službena naznanila.

Oddaja sadnih drevesc (cepik) s kmetijske šole v Rakičanu se bo letos vršila v smislu poslanih okrožnic potom občin i drugih kmetijskih organizacij. Vsi posestniki, ki hočejo spomladi saditi sadno drevje, naj ga takoj, najkasneje pa do 30. januarja 1937 naročijo pri pristojni občini, odnosno organizaciji in to iz razloga, ker morajo te poslati naročilne sezname že do 1. febr. 1937 sreskim načelstvom. Cene za prvi razred so določene na Din 4.-, za drugi razred pa Din 2 za komad in veljajo samo za skupna naročila po občinah in organizacijah. Cene za posamezna naročila pa so višja in znašajo Din 8 za komad, ker v teh naročilih ni računjen prispevek banovine. V interesu pospeševanja sadjarstva je, da občine in organizacije to akcijo skrbno in pravočasno organizirajo, ker po teh datumih se bo morala preostala količina razpoložljivega sadnega drevja ponuditi ostalim srezom v Dravski banovini, ki po njem že povprašujejo in vsled česar je razumljivo, da se na pozneje dospela naročila ne bo moglo ozirati, ker bo na ta način po tem roku že vse sadno drevje razdeljeno. — Ravnatelj: Ing. Mikuz.

Neo Dendrin, preparat za zim. škropljenje sadnega drevja. Sreski kmet. odbor v Lendavi ima v zalogi ca 200 kg Neo Dendrina v vodi topljivega karbolineja za zim. škropljenje sadnega drevja. Neo Dendrin je priznato sredstvo za zatiranje raznih sadnih škodljivcev. Njegova uporaba je najbolj učinkovita pozimi. Uporaba naj se vrši ob suhih dneh, če ni nevarnosti zmrzovanja, od oktobra do konca marca. Podrobnejša navodila o uporabi Neo Dendrina bodo pravočasno poslana vsem onim občinam, kmet. organizacijam i šolam, ki bodo Neo Dendrin prevzele. Vabite se, da čim prej, a najpozneje do 30. jan. t. l. predložite sreskemu načelstvu prošnje za dodelitev Neo Dendrina. V prošnji je navesti količino karbolineja ki jo želite prevzeti, za koliko posestnikov s kolikim številom sadnega drevja. Po mogočnosti navesti, kdo bo Neo Dendrin prevzel. Šolska vodstva morajo navesti ali bodo sredstvo uporabile za šolske vrtove ali za razdelitev med posestnike. Neo Dendrin se bo delil brezplačno. Pri prevzetu se bo plačalo le 1 Din po kg prevzetega neodendrina za kritje stroškov. Karbolinej bo izdajala g. Sever Marica, knjig. v Lendavi. Na predloženo prošnjo boste takoj pismeno obveščeni, koliko Neo Dendrina vam je dodeljeno in kdaj ga boste lahko prevzeli. Brez tozadavnega potrdila sres. kmet. referenta, oziroma obvestila sres. načelstva v Lendavi, Neo Dendrina ne boste prejeli. Posameznikom se karbolinej ne bo izdajal. Priporočila se vsem kmetovalcem — sadjarjem, da se takoj priglasijo pri občini oz. kmet. organizaciji i naroča navedeni Neo Dendrin, ker je zraven pravilnega oskrbovanja i gnojenja sadnega drevja škropljenje eno najvažnejših i najpotrebnejših opravil v sadovnjaku. Sreski kmet. referent bo tekem zime imel več predmetnih predavanj i praktičnih vaj, katere bodo pravočasno objavljene. Opozarjate se, da se pozneje vložene prošnje ne bodo vpoštevale. — Sreski načelnik.

Gospodarstvo.

Gnoj, rastlinska hrana.

V največji meri je pa kakovost gnoja zavisna od ravnanja z njim kak v štali tak na dvori. Z slabim ravnanjem z gnoja si lahko napravimo velki kvar. Na kakši način?

Štaoski gnoj se ne rabi včasi, kak ga zmečemo iz štale. Takši gnoj je ne najbouši, ar se v njem nahajajo snovi, štere služijo rastlinam za hrano (düšik, fosfor, kalij) v takšoj obliki, da se ne raztaplajo v vodi i zato ne morejo služiti rastlinam za hrano. Te snovi morajo najprle preiti v vodi v raztopleno obliko, i potom toga rastline lahko izkoristijo. To se dogaja z zorenjem gnoja. Če je gnoj zložen na küp, je gornji sloj samo zmes odpadkov i nastila, a dolnji sloji so vse bole gosti, zbiti, temni. V dolnjih slojih nemremo skoro več razlikovati nastila i odpadkov.

Dolnji sloji gnoja so starejši, bole zreli, zato majo ščista drugo obliko kak gornji. To spremembo povzročajo mali nevidlivi organizmi, štere mi zovemo bakterije. To zorenje gnoja obstoji v tom, da düšikove, fosforne i kalijeve snovi preido iz takše oblike, štera je ne topliva v vodi v takšo formo, štera se raztaple v vodi i zato lahko služijo rastlinam za hrano. Vse düšikove snovi preido z tem zorenjem navadno v eden plin, po šterom gnoj ma düh, to je v amonjak. Amonjak je plin, gas i zato lahko odide v zrak i gnoj je vsigdar bole sirmaški na amonjaki i s tem tudi na düšiki, šteri je glavna hrana rastlinam. Kak velki je lahko kvar zavolo toga, ka nam amonjak iz gnoja odide v zrak, naj nam pokaže ete primer: V Nemčiji se pripravi letno 2 milijardi q (=1000 kg) gnoja. Če vzememo, da je v gnoji 0.38% düšika, znači, da je vseküpnom gnoji, šteroga Nemčija na leto pridela 7 milijonov q düšika.

Če pa računamo, ka se med zorenjem gnoja izgübi 82% düšika na te način, ka amonjak izhlapi i v zrak odide, ta izgüba na düšiki znaša 6 milijon q, to pa predstavlja vrednost od 5 milijard Din. Jasno je, ka kem bole je gnoj v stiki z zrakom, kem vekša površina gnoja je na zraki i kem je gnoj menje stlačeni, ka lahko zrak prodira v njega, tem več amonjaka izhlapi, tem več škode.

Pa tudi druge snovi se lahko iz gnoja zgübjajo. Povedali smo že, ka z zrenjem preido kalijeve i fosforne snovi i v vodi neraztoplive oblike v takšo obliko, da se v vodi raztopejo. (Dalje)

Pošta.

Črpnjak Alojz, Segovci. Novi naročniki dobijo ešče letos v jesen brezplačen kalendar. Vse smo je razposlali. Če nam gde više pridejo, pošlemo se dva. — Horvat Vinko, Filovci. Kalendar od tistih naročnikov M. Lista, ki so letos ne naročili M. Lista, kak najhitrej spravite na naše stroške na upravo, če ste je ne odali. Če ste je pa odali, prosimo obračun. Plačano je vaše vse. Dva kalendarje vzeti nišče ne sme, to povejte naročnikom. — Krčmar Franc, Tropovci 5. Naročo si, da ti liste pošilamo v Knezevo. Pa smo je dozdej pošilali i tudi kalendar. Gda si šo z Knezeve, bi mogo javiti nam, a nesi. Drugoč to ne zamüdi. Po priliki si pridi po kalendar, mogoče še zmremo ednoga za tebe. — Škaper Agneš, A Delme. Penez sprejeli i razdelili. Tvojija oba lista i starišov Novine so plačane za celo leto. — Brtalanč Mihai, Krajna. Penez sprejeli i spisali na novo naročnino. Za lani vse plačano. Za Francijo prepisa ne moremo sprejeti. Tisti stari račun pogledni, kak smo ga lani sklenili. — F. H. Bogojina. Obečaniva dva dopisa nesta dospela niti v Črensove, niti v Lendavo. — Franko Anton, Mostje. Sin je poslal z Francije 44 Din. z tem je lanska naročnina i letos za januar poravnana. Če ščete, ka mo njemi dale pošilali, nam javite. Za Francijo prepisa nega. — Kovač Štefan, Strehovci. Nemoremo tečas nikaj prepisati za domačo naročnino, dokeč lastnik knjižice ne podpiše lastnoročno i določi sam, kama nej se penez obrne.

Oda se v Krogi mlin

na bregi. — Zglasiti se je pri Titan Franci, Krog št. 67.

Banque S. Baruch

et Cie, 11. Rue Auber 11. PARIS - 9e. odpremlja denar v Jugoslavijo na hitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkvalitetneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 8064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošlemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24-2